

Mitkä organisaatiot voivat olla KL-Kuntahankinnat Oy:n asiakkaita

KL-Kuntahankinnat Oy on Suomen Kuntaliitto ry:n omistama valtakunnallinen yhteishankintayksikkö, joka on toiminut vuodesta 2008. Kuntahankinnat on perustettu palvelemaan kuntia, kuntayhtymiä, hankintarenkaita, kunnallisia liikelaitoksia sekä kuntien omistamia yhtiötä. Asiakkaina voi olla myös hankintayhteistyösopimuksen kautta muita julkisia hankintayksiköitä, kuten tällä hetkellä mm. Keva sekä Suomen ev.lut. kirkon ja ortod. kirkon organisaatioita.

Hankintalain (348/2007) 11 § mukaan yhteishankintayksikkö on taho, joka hankkii sen suoraan tai välillisesti omistaville hankintayksiköille tavaroita tai palveluja, taikka tekee näille hankintasopimuksia tai puitejärjestelyjä.

Hallituksen esityksessä (50/2006) välillistä omistusta on selvennyt toiminnaksi, joka voisi kohdistua myös yhteishankintayksikön suoraan omistavana olevan yhteisön (esim. Kuntaliitto) tai yhtiön, kuntayhtymän tai osuuskunnan omistaviin hankintayksiköihin.

Hankintadirektiivissä (2008/18/EY) sekä uudessa hankintadirektiivissä (2014/24/EU) yhteishankintayksikön omistajuussuhteista ei ole säädetty. Myöskään Suomen hankintalaki tai hallituksen esitys ei kiellä muunlaisten omistussuhteiden olemassaoloa.

Näin ollen yhteishankintayksikön omistajien rajaamatta jättäminen ei kansallisessa lainsäädännössä aiheuta periaatteellista tai juridista ongelmaa.

Toimeksiantoina toteutetut hankintayksiköiden väliset yhteis- ja muut hankinnat ovat tavallisia, koska omistussuhteilla ole rajoitettu kyseistä toimintaa.

Kuntaliiton julkisten hankintojen neuvontayksikkö ei näe Kuntahankintojen toimintamallia tarjota palveluitaan ensimmäisessä kappaleessa mainituille organisaatioille ongelmallisena. Kuntahankinnat on neuvontayksikön lausuman mukaan arvostettu yhteishankintayksikkö, jonka toiminta on vakiintunut ja tiedostettu eri sidosryhmissä mm. ministeriöissä. Kuntahankinnat onkin ainoa kunta-alan yhteishankintayksikkö, joka on mainittu hallituksen esityksessä (190/2009) sekä valtion hankintastrategiassa (35/2009).

Mainittakoon vielä, että valtion hankintastrategiaan on kirjattu muun muassa strategialinjaus valtion ja kuntien yhteistyön lisäämisestä hankinnoissa ja hankintoihin liittyvän säädösympäristön kehittämisestä, jonka tarkoituksena on kehittää tehokkaita hankintaprosesseja. Valtion hankintastrategiassa on nimenomaisesti kirjattu, että sääntelyssä vältetään hankintatoimen sujuvuutta ja taloudellisuutta heikentävien rakenteiden pystyttämistä sekä pyritään yksinkertaistamaan ja tehostamaan menettelyjä sekä hankintayksiköiden että yritysten kannalta. Yhteishankintayksikön omistajuussuhteiden rajaamista ei voida siis pitää tarkoituksenmukaisena tai linjassa valtion hankintastrategiankaan kanssa.

Tämän lisäksi on muistettava, että Kuntahankintojen asiakkaiksi hyväksytään vain tahot, joita koskevat julkisten hankintojen säännökset. Asiakkaaksi sitoudutaan vapaaehtoisesti sopimuskohtaisesti kunnallisen itsemääräämisoikeuden turvaamana ilman, että siihen olisi minkäänlaista lainsäädännöllistä velvoittavuutta.